

Myyränporras

Ryssbräken
Diplazium sibiricum

Uhanalaisuusluokka (IUCN): elinvoimainen (LC)

EU:n lajikoodi: 1955

Rauhoitettu (LSA 1066/2023)

Luontodirektiivin laji (liitteet II ja IV)

BOR suojelutaso suotuisa, vakaa

ALP suojelutaso suotuisa, vakaa

Luonnehdinta

Myyränporras on saniainen, jolla on leveän kolmiomainen, 15–30 cm pitkä lehti. Lehtiruoti on lavan pituinen ja tumma-suomuinen. Myyränporras voi levitä laajoiksi kasvustoiksi pitkän maavartensa avulla. Monet kasvustot ovatkin selväravaisia laikkuja.

Elinympäristö ja levinneisyys

Myyränporras on melko vaateliias kosteiden lehtokorprien, rehevien purovarsien ja kallionaluslehtojen kasvi. Lajin esiintyminen painottuu Suomessa maan itäosiin Pohjois-Savon, Pohjois-Karjalan, Kainuun ja Koillismaan alueille. Pohjoisin erillinen esiintymä on Utsjoella. Joitakin uusia esiintymiä on löydetty aivan viime vuosinakin.

Nykytila ja uhkatekijät

Myyränporras on uhanalaisuustarkastelussa arvioitu elinvoimaiseksi lajiksi. Lajin tunnetuista esiintymistä runsas kaksi kolmasosaa on suojelualueilla. Suojelualueiden ulkopuolisista runsaasta 50 esiintymästä valtaosa on metsälain erityisen tärkeitä elinympäristöjä. Suojelemattomia esiintymiä uhkaavat varjostavaa puustoa poistavat hakkuut, kasvupaikkoja kuivattavat ojitukset ja purojen perkaukset. Myös rakentaminen voi uhata joitakin esiintymiä.

Hoitosuosituks

Myyränportaan kasvupaikoilla säilytetään lajille suotuisa kostea ja varjoisa pienilmasto. Hoitotöitä ja hakkuuta, jotka muuttavat oleellisesti puuston varjostus- ja suojavaikutusta, ei tehdä. Useimmat lajin kasvupaikoista ovat metsälain erityisen tärkeissä elinympäristöissä lähteiden, purojen ja norojen lähiympäristöissä, lehto- ja ruohokorvissa, letoilla sekä rehevillä lehtolaikuilla. Metsälain mukaan näitä elinympäristöjä on käsiteltävä siten, että niiden ominaispiirteet säilyvät, eli purojen ja norojen perkaus on kielletty, samoin ojitukset sekä hakkuut, jotka muuttavat oleellisesti puuston varjostus- ja suojavaikutusta. Kasvupaikan ominaispiirteet turvataan, vaikka kyseessä ei olisi metsälain 10 §:n tarkoittama erityisen tärkeä elinympäristö. Pienvesien lähimetsien sekä puustoisten soiden vapaaehtoiseen suojeluun on mahdollista hakea rahoitusta METSO-ohjelman kautta.

Lähteet

- Ilmonen, J., Ryttyäri, T. & Alanen, A. (toim.). 2001. Luontodirektiivin kasvit ja selkärangattomat eläimet – Suomen Natura 2000 -ehdotuksen luonnontieteellinen arviointi. Suomen ympäristökeskus, Helsinki. Suomen ympäristö 510. 177 s.
- Kalliovirta, M. 2017. Myyränporras (*Diplazium sibiricum* (Turc. ex Kunze) Kurata). Teoksessa: Nieminen, M. & Ahola, A. (toim.). Euroopan unionin luontodirektiivin liitteen IV lajien (pl. lepakot) esittelyt. S. 225–226. Suomen ympäristö 1/2017.

Kuva: Outi Vainio